

ผลของการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One ที่มีต่อความรู้ และทักษะปฏิบัติการของผู้ให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน*

THE EFFECT OF USING TWO BECOME ONE TRAINING PROGRAM ON KNOWLEDGE AND PRACTICAL SKILLS OF CHRISTIAN PREMARITAL COUNSELORS

ยุทธภณ พินิจ*, วันดี วจนะถาวรชัย, สันชัย อมรมาศ

Yutthapan Pinich*, Wandee Wajanathawornchai, Sanchai Amornmart

คณะคริสตศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน ประเทศไทย

College of Christian Theology, Christian University of Thailand, Thailand

*Corresponding author E-mail: girmkrub@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One และ 2) เปรียบเทียบผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียว วัดผลความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนและหลังการทดลอง ประชากรเป็นผู้นำคริสตจักรที่ปฏิบัติการให้คำปรึกษา จำนวน 63 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือได้แก่ 1) โปรแกรมอบรม Two Become One 2) แบบวัดความรู้การให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน และ 3) แบบวัดทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้วิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Pair-sample t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 1.63) ด้านความรู้หลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 1.00) ส่วนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนการทดลองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.70) ด้านทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนหลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.54) และ 2) ผลการเปรียบเทียบผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: โปรแกรมอบรม Two Become One, การให้คำปรึกษาก่อนการสมรส, การสมรสแบบคริสเตียน, ครอบครัวคริสเตียน

Abstract

The objectives of this research article were to 1) study the status of knowledge and practice skills of Christian premarital counseling before and after using the Two Become One training program, and 2) compare the mean scores of knowledge and practice skills of Christian premarital counseling before and after using the Two Become One training program. This research was quasi-experimental

research. Which was one group. Scores measured the knowledge and practice skills of Christian premarital counseling before and after the experiment. The population was 63 counseling Church leaders, and 21 samples were selected using purposive sampling. The research instrument used in this study were that 1) the Two Become One training program, 2) Christian premarital counseling knowledge test, and 3) Christian Premarital Counseling Practice Skills Scale. The reliability of the questionnaire was 0.91, the statistics used for research and data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and pair-sample t-test. The results of study showed that 1) knowledge of the sample before experiment was at high level ($\bar{X} = 4.25$, SD. = 1.63), while overall knowledge after the experiment was at the highest ($\bar{X} = 4.68$, SD. = 1.00), Christian premarital counseling practice skills of the sample before experiment was at a high level ($\bar{X} = 3.96$, SD. = 0.70), while overall Christian premarital counseling practice skills after the experiment was at the highest level ($\bar{X} = 4.55$, SD. = 0.54), and 2) The comparison of knowledge mean scores, after the experiment were higher than before the experiment at the .05 statistical significance level, and Christian premarital counseling practice skills, after the experiment were higher than before the experiment at the .01 statistical significance level.

Keywords: Two Become One Training Program, Premarital Counseling, Christian Marriage, Christian Family

บทนำ

การสมรสถือว่าเป็นประเพณีหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน และเป็นขั้นตอนหนึ่งของการก้าวเข้าสู่การอยู่ร่วมกันในฐานะครอบครัว แม้ว่าจุดประสงค์ของการสมรสจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยแต่จุดประสงค์หลักที่สำคัญยังคงเป็นการรับรู้และยอมรับความสัมพันธ์ของคู่สมรส การขยายเผ่าพันธุ์ การรวมตัวเป็นปึกแผ่น สร้างและถ่ายทอดความสุขในครอบครัว เป็นต้น ครอบครัวถือได้ว่าเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา วัยทารก วัยเด็ก และเติบโตผ่านแต่ละช่วงวัยตลอดจนวาระสุดท้ายของชีวิต ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดสภาพชีวิตในสังคมและประเทศชาติ การมีครอบครัวที่ดีมีความสุขและประสบความสำเร็จจึงเป็นความปรารถนาและความมุ่งมั่นของทุกคู่สมรส (Schwartz, M. A. & Scott, B. M., 2011); (จิรดา สุวัฒน์ศรี และคณะ, 2560) การสมรสของคริสเตียนถือว่าเป็นพิธีพันธสัญญาศักดิ์สิทธิ์ที่มีความเชื่อว่าพระเจ้าทรงเป็นผู้ริเริ่มและนำพาให้มีสองคนได้ผูกพันกันและกัน ตามพระคริสตธรรมคัมภีร์ บันทึกว่า “พระเจ้าจึงทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ ตามพระฉายาของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง” (ปฐมก. 1:27) “และพระยาห์เวห์พระเจ้าตรัสว่า การที่ชายผู้นี้จะอยู่แต่ลำพังนั้นไม่ดี เราจะสร้างคู่อุปถัมภ์ที่เหมาะสมกับเขาขึ้น” (ปฐมก. 2:18) “เพราะเหตุฉะนั้นผู้ชายจะละจากบิดามารดาของเขาไปผูกพันอยู่กับภรรยา และเขาทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน” (ปฐมก. 2:24) (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2554) จากคำสอนดังกล่าว พระเจ้าทรงเป็นผู้ตั้งข้อสังเกตว่ามนุษย์ไม่ควรอยู่คนเดียวและพระองค์ทรงริเริ่มที่จะจัดการกับความโดดเดี่ยวของมนุษย์ จึงทรงสร้างคู่ครองที่เหมาะสมแก่ชายและหญิง เป็นคู่อุปถัมภ์คำชูแ่กัน สนับสนุนกันทั้งทางปัญญา อารมณ์และจิตวิญญาณจนกลายเป็นหนึ่งเดียวกัน ครอบครัวจึงเป็นกลุ่มปฏุมภูมิที่เป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่สำคัญของสมาชิกแต่ละคน ครอบครัวคริสเตียนที่ได้รับการถ่ายทอดให้ยึดมั่นในคำสอนของพระเยซูคริสต์ที่ทรงถ่ายทอดหลักการที่สำคัญเป็นการสะท้อนสภาพชีวิตตามความเป็นจริงของบุคคล เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ความจริงและตระหนักถึงการประพฤติที่สอดคล้องกับหลักคุณธรรมและจริยธรรมคริสเตียน อีก

ทั้งเป็นการขัดเกลาให้จิตใจได้รับการส่งเสริมสู่ความเจริญงอกงามภายในมากขึ้น ให้คุณค่าและเคารพต่อกันทั้งในชีวิตส่วนตัว ครอบครัวและสังคม ครอบครัวย่อมมีการสื่อสารที่ดีต่อกัน มีการใช้เวลาร่วมกันอย่างเหมาะสมและมีคุณค่า มีการอุทิศตนและประคับประคองทั้งทางร่างกายและอารมณ์แก่กัน เคารพนับถือและตระหนักถึงคุณค่าของกันอย่างแท้จริง มีความเชื่อถือและไว้วางใจกัน รู้จักภาระหน้าที่ในครอบครัว ช่วยเหลืออย่างประนีประนอมต่อความขัดแย้งและความต้องการของกัน มีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ มีความสมดุลระหว่างความเป็นอิสระและการพึ่งพากัน มีค่านิยม ความชอบและความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ปรับตัวตามภาวะการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวได้ มีแรงจูงใจและความคาดหวังต่อกันอย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของความเป็นจริง มองโลกในแง่ดีและมองปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ และมีเครือข่ายทางสังคมที่ดีและมีทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า แต่กาลเวลา ความคิดและการประพฤติดของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ย่อมส่งผลให้วิถีชีวิตครอบครัวมีอุปสรรคและปัญหาที่นำไปสู่ความแตกร้างมากขึ้น (Hanson & Boyd, 1996)

จากการศึกษาประเด็นปัญหาที่ส่งผลต่อชีวิตครอบครัวพบว่า ปัจจุบันมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งจากสถิติของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พบว่า สถิติการจดทะเบียนสมรส ในปี 2565 มีจำนวนคู่ 305,487 คู่ ขณะเดียวกันสถิติการหย่าร้าง มีจำนวน 146,159 คู่ คิดเป็นร้อยละ 47.84 ซึ่งจากข้อมูลนี้คู่สมรสมีความเสี่ยงต่อการหย่าร้างสูงมาก และได้พบสาเหตุส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องความรุนแรงในครอบครัว (ขึ้นทำร้ายร่างกาย) นอกใจคู่สมรส ไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว (ไม่เลี้ยงดูไม่ดูแล) และเสพยาเสพติด (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2566) ตามการศึกษาของ สุมัทนา สีนสวัสดิ์ และพนมพร พุ่มจันทร์ พบว่า สาเหตุของความขัดแย้งของคู่สมรสเกี่ยวข้องกับลักษณะนิสัยส่วนตัวที่ต่างกัน การขาดความรับผิดชอบในบทบาทของตนเอง การแสดงอารมณ์และการสื่อสารเชิงลบ ใช้อบายมุขและไม่ซื่อสัตย์ต่อกัน จึงได้นำเสนอแนวทางจัดการความขัดแย้งเพื่อเกิดความยั่งยืนไว้ คือ ตระหนักถึงการใช้ความรักเป็นกระบวนการแก้ไขปัญหายอมรับข้อแตกต่าง ผูกสื่อสารแ่งที่ดีต่อกัน รับผิดชอบต่อกันมากขึ้นโดยมีส่วนร่วมต่อชีวิตครอบครัว และนำหลักคุณธรรมและจริยธรรมมาใช้ในวิถีชีวิตคู่สมรส (สุมัทนา สีนสวัสดิ์ และพนมพร พุ่มจันทร์, 2557) และในทิศทางเดียวกันครอบครัวในสังคมไทยปัจจุบันคู่ชายหญิงที่ตกลงแต่งงานกันและจดทะเบียนสมรสมีอายุน้อย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ไม่คงที่ มีการทะเลาะเบาะแว้งกันจนนำไปสู่การแยกกันที่นำไปสู่ปัญหาของคู่สมรสมากขึ้น (สุขสร ศรีวรรณ, 2565) จากข้อมูลดังกล่าวคริสเตียนจึงควรตระหนักถึงการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาคู่สมรสให้เกิดความมั่นคงและมีแนวทางที่เหมาะสมแก่ครอบครัวในปัจจุบัน

ด้วยเหตุนี้คริสตจักรซึ่งเป็นองค์กรที่สำคัญของคริสตศาสนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัว เมื่อพบว่าสถานการณ์ครอบครัวปัจจุบันต่างไปจากเดิมทั้งรูปแบบการดำเนินชีวิต วิถีคิด ค่านิยม ความไม่มั่นคงในชีวิตสมรส การหย่าร้างที่สูงขึ้น และความรุนแรงต่าง ๆ ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันได้พบว่าการให้ความรู้ก่อนการสมรสทำให้ชีวิตคู่รักมีความมั่นคง อยู่ด้วยกันอย่างยืนยาวและมีความสุขได้ การให้คำปรึกษาก่อนการแต่งงาน (Premarital counseling) จึงมีความสำคัญยิ่งต่อคู่ที่มีเป้าหมายในการสมรส หรือสร้างครอบครัวด้วยกัน บทเรียนการให้คำปรึกษาถูกออกแบบสำหรับการป้องกันความยุ่งยากในชีวิตสมรสและการหย่าร้างได้เหมาะสมมากขึ้นต่อสังคมปัจจุบัน (Fawcett et al. , 2010); (Markman, H. J., & Rhoades, G. K. , 2012) อีกทั้งส่งเสริมความพึงพอใจในชีวิตคู่ของแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม การให้คำปรึกษาก่อนการสมรส (Premarital counseling) หรือเรียกได้ว่าเป็นงานเสริมสร้างคู่สมรสก่อนการสมรส (Enrichment Program) เป็นรูปแบบงานด้านการป้องกัน (Prevention) มีเป้าหมายที่จะช่วยให้คู่สมรสพัฒนาความสัมพันธ์ให้มั่นคง แน่นแฟ้น มีความพึงพอใจ และปรับตัวเข้าหากันได้ดียิ่งขึ้น เปิดตากว้างเพื่อมองเห็นปัญหาอย่างตรงไปตรงมาและเพื่อหาแนวทางป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในขณะที่อยู่ร่วมกันเมื่อได้สมรสแล้ว การให้คำปรึกษาก่อนการสมรส เป็นการให้ความรู้และให้คำปรึกษาที่เจาะจงเพื่อเตรียมคู่สมรสเข้าสู่การใช้ชีวิตในบทบาทใหม่ในครอบครัว ซึ่งหวังผลเชิงบวกที่จะนำไปสู่การร่วมชีวิตด้วยกันที่ยืนยาวและมีความสุขอย่างเหมาะสมทั้งคู่ชีวิต (Busby, D. M. et al., 2001) เป็นการ

วางรากฐานความสัมพันธ์ตามคำสัญญาของกลุ่มสมรสให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย อยู่ร่วมกันเพื่อหล่อหลอมจิตใจให้ดีขึ้น ทั้งอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า

โดยในระยะที่ผ่านมา กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2569) ว่าด้วยการเกิดและการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อการเตรียมพร้อมก่อนการสมรสของหนุ่มสาว เพื่อเป็นการแก้ไขและป้องกันปัญหาชีวิตสมรสจึงควรมีการมุ่งเน้นให้คู่สมรสได้มีการวางแผนเพื่อรับการปรึกษาก่อนการสมรส (กระทรวงสาธารณสุข, 2560) การพัฒนาความคิด มุมมอง ความเข้าใจและเตรียมตัวเตรียมใจต่อการเผชิญกับความแตกต่างที่จะมาถึง พร้อมทั้งค้นพบแนวทางสำหรับวิธีการจัดการกับอุปสรรคหรือความยากลำบากที่เกิดขึ้นร่วมกันได้อย่างเห็นอกเห็นใจต่อกันได้ (Murray, C. E., & Murray, T. L., 2004) ข้อมูลการให้คำปรึกษาก่อนสมรสมุ่งเน้นที่บทเรียนเพื่อช่วยคู่สมรสเป็นส่วนใหญ่ และส่วนที่สำคัญคือผู้ให้การศึกษา เพราะหากมีความรู้และทักษะที่ชำนาญและมีจำนวนมากพอสำหรับการให้การศึกษาช่วยให้อัตราคู่สมรสได้รับการเตรียมตัวอย่างดี การจัดเตรียมแนวทางเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่และฝึกฝนทักษะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้คำปรึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากหลักคำสอนตามพระคริสตธรรมคัมภีร์จึงควรเป็นสิ่งที่ควรตระหนัก ด้วยเหตุนี้โปรแกรมอบรม Two Become One จึงออกแบบเพื่อส่งเสริมคู่สมรสก่อนการสมรสโดยเน้นบทเรียนการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสที่จะส่งผลต่อชีวิตสมรสในระยะยาว ซึ่งประกอบด้วย 1) รากฐานของครอบครัว ประกอบด้วย แบบบ้านและพันธสัญญา 2) ความผูกพันในชีวิตคู่ ประกอบด้วย ความแตกต่าง ทักษะการสื่อสาร ความคาดหวัง เพศสัมพันธ์ การบริหารความขัดแย้งและการบริหารเงิน 3) ความมั่นคงในความสัมพันธ์ ประกอบด้วย ความรักและการให้อภัย และความเชื่อและการเติบโต ซึ่งบทเรียนนี้ได้มุ่งเน้นความเข้าใจหลักสำคัญของคู่เตรียมตัวเข้าสู่พิธีสมรส (Russell, M. N. et al., 1992) และมุ่งเน้นสำหรับผู้ให้การศึกษาสำหรับคู่สมรส เพื่อจะพัฒนาทั้งองค์ความรู้และทักษะในการปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสที่เหมาะสมได้ ผู้ให้การศึกษาจึงควรมีความรู้และทักษะที่ดี หรือควรตระหนักถึงการมีทักษะปฏิบัติการให้การปรึกษาที่จำเป็น ได้แก่ 1) กระบวนการที่ใช้ในการให้การปรึกษา ได้แก่ เริ่มต้นการปรึกษาและสร้างสัมพันธภาพ การสำรวจตนเองเพื่อเข้าใจและมองเห็นปัญหา การดำเนินการเพื่อจัดการแก้ไขปัญหา และการยุติการปรึกษา และ 2) ทักษะหรือเทคนิคในการปรึกษา ได้แก่ การฟัง การตั้งคำถาม การสะท้อนความรู้สึกหรือความคิดความเข้าใจ การสรุปความ การท้าทายเพื่อการเผชิญหน้า การแปลความ การทวนความ และการสื่อสารหรือเชื่อมโยงเพื่อให้ข้อมูลใหม่ (ดวงมณี จงรักษ์, 2549) พร้อมทั้งคำนึงถึงความรู้สึก ทำที่ แนวทางแก้ไขปัญหารวมถึงระหว่างดำเนินการ และบุคลิกภาพของผู้ให้การศึกษาที่ต้องเป็นที่เชื่อถือได้ ยึดมั่นในความผูกพันและเป็นอันหนึ่งเดียวกันในชีวิตสมรสเป็นการเสริมสร้างคู่ชีวิต และแสดงออกถึงพระลักษณะของพระเจ้าผ่านชีวิตของบุคคล ด้วยมนุษยถูกสร้างขึ้นตามพระฉายาของพระเจ้าผู้ทรงมีความรักมั่นคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ชีวิตสมรสแบบคริสเตียนจึงเป็นความเชื่อว่าพระเจ้าทรงเป็นผู้ผูกพันชายและหญิงให้เป็นคู่หรือเป็นอันหนึ่งเดียวกันในครอบครัว พระเจ้าประสงค์ให้ครอบครัวมีความเข้มแข็งเพื่อทำหน้าที่ในการเป็นผู้ถ่ายทอดหลักคำสอนที่ดี มีความประพฤติที่ดีงามต่อกัน รวมทั้งกระทำในสิ่งที่สอดคล้องกับน้ำพระทัยของพระเจ้า นอกจากจะอุทิศตัวต่อกันและกันแล้ว ยังเป็นการอุทิศถวายตัวต่อพระเจ้าเป็นศูนย์กลางของชีวิตคู่ (สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2557); (พลสุข เศรษฐโสภณกุล, 2557) การให้คำปรึกษาก่อนการสมรสเป็นวิธีหนึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าความแตกต่างที่จะตามมาของคู่สมรส และเป็นการสะท้อนถึงบทบาทแต่ละคนจะต้องเผชิญหลังการสมรส จึงก่อให้เกิดความเข้าใจและเตรียมพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณ ทั้งส่วนตัวและสังคมตามสภาพชีวิตในปัจจุบัน ผู้ให้คำปรึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการวางรากฐานของครอบครัวให้เข้มแข็งและช่วยให้คู่สมรสมีแนวทางการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขได้

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One ซึ่งได้ออกแบบจากหลักการของคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่เน้นการวางรากฐานของครอบครัวจากคำสัญญาด้วยความรัก การให้อภัยที่เต็มด้วยความเชื่อศรัทธาและจัดกิจกรรมการฝึกฝนร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมเพื่อช่วยให้เกิดความรู้และทักษะปฏิบัติการของผู้ให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน และสร้างความมั่นใจต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้นำคริสตจักรที่ทำหน้าที่ในการให้การปรึกษาการเตรียมตัวก่อนการสมรสได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อการวางแผนพันธกิจการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแก่สมาชิกของคริสตจักร รวมทั้งติดตามผลของการให้คำปรึกษาแก่คู่สมรสให้เกิดความเข้มแข็ง ความมั่นคงและความสุขตามคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์อย่างเหมาะสมได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของผู้นำ คริสตจักร ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One
2. เพื่อเปรียบเทียบผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของผู้นำคริสตจักรก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **รูปแบบการวิจัย** เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ซึ่งเป็นการใช้แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียว วัดผลคะแนนความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ตัวแปรอิสระ คือ โปรแกรมอบรม Two Become One ตัวแปรตามคือ ความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน
2. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ผู้นำคริสตจักรในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นผู้ที่ทำหน้าที่การให้คำปรึกษาแก่สมาชิกคริสตจักร ประชากร จำนวน 63 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน (คริสตจักรภาค 7, 2566) โดยมาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) กำหนดเกณฑ์คุณสมบัติได้แก่ 1) เป็นผู้นำคริสเตียนที่มีประสบการณ์การให้คำปรึกษา อย่างน้อย 5 ปี 2) มีความสนใจเข้าร่วม และ 3) มีอายุมากกว่า 25 ปี
3. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ 1) โปรแกรมอบรม Two Become One เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้และทักษะการปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน 10 บทเรียน ได้แก่ ตอนที่ 1 พื้นฐานของครอบครัว ได้แก่บทเรียนที่ 1 แบบของครอบครัว: 7 หลักพื้นฐานของการสร้างครอบครัวตามแบบพระคริสตธรรมคัมภีร์ บทเรียนที่ 2 หลักพันธสัญญาของการสมรส ตอนที่ 2 ความผูกพันกันของครอบครัว ได้แก่ บทเรียนที่ 3 ความแตกต่างนำสู่การสร้างครอบครัว บทเรียนที่ 4 ทักษะการสื่อสารสร้างสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น บทเรียนที่ 5 ความคาดหวังบนฐานความเป็นจริง บทเรียนที่ 6 เพศสัมพันธ์กับความเป็นหนึ่งเดียวกัน บทเรียนที่ 7 ความขัดแย้งสร้างทางออก บทเรียนที่ 8 การบริหารการเงินอย่างเป็นสุขด้วยความรับผิดชอบ ตอนที่ 3 ความมั่นคงของครอบครัว ได้แก่ บทเรียนที่ 9 ความรักและการให้อภัยสายใยที่มีต่อกัน และบทเรียนที่ 10 ความเชื่อศรัทธาและการเติบโตด้านชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ ใช้เวลาบทเรียนละ 1.30 นาที ซึ่งได้ศึกษาจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ เอกสารหรือแนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเรื่องความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษากรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการสมรสแบบคริสเตียนและทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน และส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน เป็นลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งเครื่องมือผ่านการตรวจประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความตรงของเนื้อหา (Context validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้นำคริสตจักรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามรายข้อโดยการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach' alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้ 1) จัดทำหนังสือถึงคณบดีคณะคริสตศาสนศาสตร์เพื่อใช้สถานที่ดำเนินการโครงการวิจัยและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการวิจัย 2) ดำเนินการชี้แจงจุดประสงค์การวิจัย วิธีการวิจัย แผนการเข้าร่วมโครงการวิจัย การพิทักษ์สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมวิจัย การวิจัยในมนุษย์ และข้อมูลอื่น ๆ แก่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้มีการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนก่อนดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมมีจำนวน 21 คน 3) ดำเนินแผนทดลองโดยนัดพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูลก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอบรม Two Become One จากนั้นได้จัดอบรมจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 1.30 นาฬิกา จากนั้นจึงเก็บข้อมูลหลังการเข้าร่วมโปรแกรม Two Become One และ 4) รวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี 21 คน ได้ให้ข้อมูลตามแบบสอบถามอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จึงได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งใช้วิธีการคำนวณ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และ 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนสมรสแบบคริสเตียน มีดังนี้ 2.1) การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าสถิติที่แบบอิสระ (t-test dependent samples) 2.2) การแปลผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนสมรสแบบคริสเตียน กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลความหมาย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 21 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.4 มีอายุอยู่ในช่วง 36 - 45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 สถานภาพสมรส ร้อยละ 74.4 มีบทบาทโดยเป็นศิษยาภิบาลคริสตจักร ร้อยละ 57.1 ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการอบรมสัมมนาการให้คำปรึกษาแบบคริสเตียน คิดเป็นร้อยละ 42.9 และปัญหา 5 อันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างพบมากที่สุดเมื่อให้คำปรึกษาคูสมรสคือ ปัญหาด้านความขัดแย้ง ปัญหาด้านการเงิน ญาติพี่น้อง การทะเลาะไม่ใส่ใจ และด้านการเลี้ยงดูบุตร ตามลำดับ ส่วนประเด็นหัวข้อที่จำเป็นต่อการให้คำปรึกษาเตรียมชีวิตสมรส ใน 5 อันดับแรก ได้แก่ การให้คำปรึกษาในหัวข้อความรักและการให้อภัย พื้นฐานการเป็นครอบครัว ส่วนหัวข้อทักษะการสื่อสาร และการเงิน เพศ และการบริหารความขัดแย้ง พันธะสัญญา และความคาดหวัง มีอันดับความเห็นที่เท่ากัน

2. ความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One (n = 21 คน)

	ก่อนการทดลอง		แปลผล	หลังการทดลอง		t	Sig	แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.			
1. ความรู้	4.25	1.63	มาก	4.68	1.00	-3.008	.007	มากที่สุด
2. ทักษะ	3.96	0.70	มาก	4.55	0.54	-4.725	.000	มากที่สุด

* $p < .01$

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยรวมผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของตัวอย่างก่อนการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 1.63) และโดยรวมผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของตัวอย่างหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 1.00) ส่วนโดยรวมผลค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของตัวอย่างก่อนการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.70) และโดยรวมผลค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของตัวอย่างหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.54)

3. เปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า หลังการใช้โปรแกรม Two Become One ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของตัวอย่าง ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 1.00) สูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 1.63) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -3.008$, $df = 20$) และหลังการใช้โปรแกรม Two Become One ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.54) สูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.70) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = -4.725$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความรู้และเกี่ยวกับการสมรสแบบคริสเตียนของกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One โดยรวมอยู่ในระดับมากและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One โดยรวมอยู่ในระดับมากและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นได้ว่าเมื่อผู้นำคริสตจักรได้รับการทบทวนความรู้ความเข้าใจตามเนื้อหาบทเรียนจึงทำให้เกิดการตระหนักรู้และเพิ่มพูนความเข้าใจในสิ่งใหม่อย่างมีทิศทางและกระบวนการที่ชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งได้รับการฝึกการปฏิบัติการให้คำปรึกษาจึงมีการพัฒนาวิธีการ เทคนิคและทักษะการให้การปรึกษารอบด้านขึ้นหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมอบรม Two Become One โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ให้การปรึกษาแบบคริสเตียนจะมีทักษะการวิเคราะห์ ความเห็นอกเห็นใจ และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้ให้การปรึกษาคู่สมรสหรือผู้อภิบาลของคริสตจักรมีบทบาทสำคัญมากเพราะมีส่วนเกือบทั้งชีวิตของสมาชิก การรับการฝึกฝนย่อมสร้างความรู้และทักษะที่เชี่ยวชาญได้อย่างดี เนื่องด้วยเป็นการให้แนว

ทางผ่านหลักคำสอนตามพระคริสตธรรมคัมภีร์ มีพื้นฐานความรัก ความเชื่อและความหวังเสมอ อัตราการหย่าร้างจะลดลงได้เมื่อมีการปรึกษาตั้งแต่เริ่มต้นได้ (Armstrong B., 2015); (Murray, C. E. , 2006) และการเข้ารับการปรึกษาก่อนการสมรสของคู่สมรสถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาของการทบทวนความรู้พื้นฐานเดิมเพื่อจะมีสิ่งต่อหรือการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับโมทัศน์ใหม่ที่ได้รับ เกิดการปรับปรุงตลอดจนทำให้ได้มีโอกาสสร้างโมทัศน์ใหม่ด้วยตนเอง อันผลมาจากการใช้กระบวนการคิดด้วยตนเองและนำไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและจำได้นานขึ้น ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของตนเอง สามารถสร้างข้อสรุปที่มีความเชื่อมั่น มีการตั้งคำถามเพื่อได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ กระตุ้นให้คิดและขยายความรู้ความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งขึ้น (ศิริรัตน์ ปัญจุวงค์, 2565) และนอกจากนั้น ย่อมสร้างแรงผลักดันใหม่ให้เกิดขึ้นเมื่อผู้ที่ให้การศึกษาที่ได้รับการพัฒนาโดยเฉพาะเจาะจง จะได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ในกระบวนการให้คำปรึกษาที่เป็นพื้นฐานสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) การเสริมสร้างคุณค่าแก่บุคคล 2) การหล่อเลี้ยงจิตใจที่ส่งผลต่อการเติบโตภายใน 3) การตระหนักรู้เพื่อนำสู่การเปลี่ยนแปลง 4) การยอมรับตนเองและผู้อื่น 5) การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้เสมอ และขณะเดียวกันย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการให้คำปรึกษาชัดเจน ได้แก่ 1) การสร้างสัมพันธภาพ ได้แก่ ทักษะการเข้าถึงภายในจิตใจ สำรวจทัศนคติ การแสดงออกของท่าทาง สีหน้าและพฤติกรรมต่าง ๆ การแสดงออกถึงความตั้งใจ สนใจ ใส่ใจ การสะท้อนข้อมูลย้อนกลับทั้งความคิดความรู้สึกและความสัมพันธ์ 2) การทำให้เป็นจริง ตั้งอยู่บนพื้นฐานความไว้วางใจ ที่มีทักษะความชื่นชม สร้างความมั่นใจ ยืนยันการเปลี่ยนแปลงและความต้องการ สร้างความหวัง ตีความหมายข้อความด้วยความเข้าใจ 3) การตระหนักรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นทักษะการรวบรวมวางแผนข้อมูลที่ดี การใช้คำถามที่สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้คน การรับมือกับปัญหาและการสำรวจภายในชีวิตบุคคล 4) การส่งเสริมการยอมรับ เป็นการตอกย้ำเพิ่มเติมให้เกิดการยอมรับตนเองและผู้อื่น โดยใช้ทักษะการให้เกิคมองเห็นความเป็นจริง การให้คำสัญญา การมีส่วนร่วม การเชื่อมโยงความรู้สึกและเปิดมุมมองใหม่ที่เป็นบวก 5) การสร้างการเปลี่ยนแปลง ซึ่งใช้ทักษะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในอย่างมีเป้าหมาย มีการชัดเจนที่เหมาะสม การสาธิต การนำทาง การท้าทาย การเจาะจง การกระตุ้น การปฏิเสธและการจำแนกความแตกต่างและผลลัพธ์ที่คาดหวังเกิดขึ้น (สไตน์ คัมพรีพอนันต์, 2554)

ความรู้และทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาที่ได้รับการสนับสนุนย่อมสามารถพัฒนาสู่ความชำนาญมากขึ้นตามแนวคิดของ อูมาพร ตรังคสมบัติ กล่าวว่าผู้ให้การศึกษาที่ดีควรมีทักษะในการประเมินข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่มาของการรับการศึกษาเพื่อเข้าใจและมองปัญหาได้ชัดเจนขึ้น ความคาดหวังในความสัมพันธ์ต่อกัน ข้อมูลส่วนตัวเช่น บริบทการเติบโต บุคลิกภาพ สุขภาพและภาวะของจิตใจ ความสัมพันธ์ของคู่สมรส ความเป็นมาก่อนการสมรส การตัดสินใจ ความรู้สึกนึกคิด มมองคุณค่าของกัน ข้อตกลงร่วมกันและความพึงพอใจต่อกัน อย่างไรก็ตาม แนวทางการจัดการความขัดแย้ง ความคิดเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ ทักษะการแก้ไขปัญหาการขัดแย้ง ลักษณะการสื่อสาร พูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันอย่างไร การเปิดเผยความคิด ความรู้สึกที่มีต่อกันและวิธีการสื่อสารที่ทำให้เกิดความเข้าใจต่อกัน การทำกิจกรรมและใช้เวลาร่วมกัน เช่น ไปเที่ยว ดูหนัง และรับประทานอาหาร เป็นต้น การรับรู้ข้อมูลครอบครัวเดิมเพื่อมองเห็นจุดดีหรือจุดที่ต้องพัฒนาอะไรบ้าง ความใกล้ชิดหรือระยะห่างอย่างไร วางตัวต่อญาติพี่น้อง บริบทการศึกษา ความเชื่อ เศรษฐกิจของครอบครัวเดิม ระบบอื่น ๆ และเครือข่ายที่คอยประคับประคองเพื่อรับรู้ว่าคุณสมรสมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นอย่างไร มีเพื่อน มีคนสนับสนุนทั้งใกล้และไกลอย่างไรบ้าง (อูมาพร ตรังคสมบัติ, 2545)

2. โปรแกรมอบรม Two Become One สามารถส่งเสริมผู้นำคริสตจักรที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนมีความรู้และทักษะการให้คำปรึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้นได้ อาจเป็นไปได้ว่าเมื่อผู้นำคริสตจักรได้รับการทบทวนความรู้ความเข้าใจตามเนื้อหาบทเรียนจึงทำให้เกิดการตระหนักรู้และเพิ่มพูนความเข้าใจในสิ่งใหม่อย่างมีทิศทางและกระบวนการที่ชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งได้รับการฝึกฝนการปฏิบัติการให้คำปรึกษาจึงมีการพัฒนาวิธีการเทคนิคและทักษะการให้คำปรึกษาครบด้านขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟังอย่างลึกซึ้ง การตั้งคำถามที่กระตุ้นคิด การ

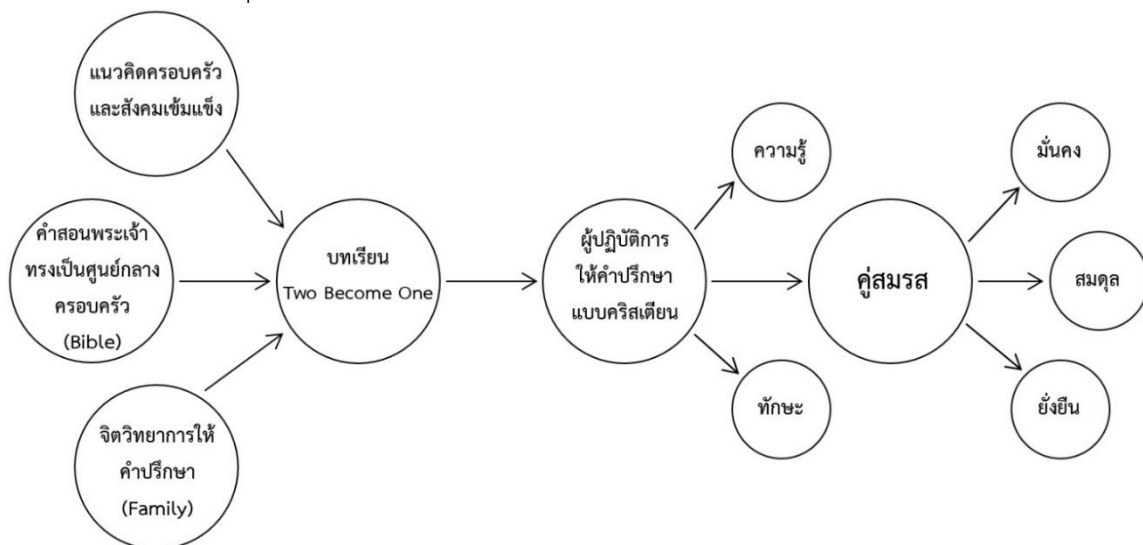
สะท้อนความรู้สึกและความเข้าใจที่รับรู้ การให้คำแนะนำ การตอบสนองแบบมีส่วนร่วม การท้าทายเพื่อเผชิญปัญหา หรือปรับแก้ไขแนวทางใหม่ การให้ข้อมูลใหม่ การตรวจสอบความเชื่อศรัทธาในพระเจ้า และการสรุปความ ซึ่งบทเรียน มีจุดเด่นที่สร้างเป้าหมายและแนวทางที่มีหลักคำสอนตามพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นหลักและการฝึกฝนทักษะการให้ คำปรึกษาอย่างมีกระบวนการนำไปสู่ความเชื่อมั่นและวิธีการที่ส่งผลต่อความเข้าใจและตระหนักถึงความเหมาะสมต่อ การวางแผนชีวิตครอบครัวใหม่ได้ ซึ่งผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้การให้คำปรึกษาก่อนการสมรสของ ตัวอย่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรม Two Become One และผลค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อน การสมรสแบบคริสเตียนก่อนและหลังการใช้โปรแกรม Two Become One สามารถส่งเสริมและเพิ่มพูนทักษะให้กลุ่ม ตัวอย่างให้สูงมากขึ้นได้จริง โดยกระบวนการต่าง ๆ ได้ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของผู้ให้ คำปรึกษาโดยใช้กระบวนการสะท้อนคิดสามารถส่งเสริมและพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาแก่ผู้ให้คำปรึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ ทักษะพฤติกรรมใส่ใจ การเรียบ การฟัง และทักษะการถาม (เมตตา ไชยเชษฐ, 2563) ผู้ให้ คำปรึกษาคูสมรสที่ได้รับการอบรมจะสามารถช่วยให้เกิดการเตรียมพร้อมของคูสมรสได้เป็นอย่างดี อูมาพร ตรังคสมบัติ ได้ชี้ให้เห็นว่าควรมีทักษะต่าง ๆ ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์แก่ครอบครัว การสร้างข้อตกลงเบื้องต้น ทำให้เกิดการ ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การตั้งเป้าหมาย การทำให้ได้ผลดีต้องมีการตั้งเป้าหมายหรือข้อตกลงก่อน เพื่อ ช่วยให้ชีวิตครอบครัวมีเป้าหมายชัดเจนก่อน ให้ครอบครัวตระหนักว่าตนเป็นคนกำหนดเป้าหมายนั้น โดยเป้าหมายที่ดี ควรมีลักษณะชี้เฉพาะ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม วัดได้ เป็นไปได้และ เชิงบวก ช่วยให้ครอบครัวมีภาพเป้าหมายชัดเจน เรียง ลำดับเป้าหมายและมีการประเมินการบรรลุผลได้ การตั้งคำถาม ซึ่งแต่ละแบบของคำถามจะพบข้อมูลต่างกัน ได้แก่ คำถามแบบเส้นตรง เพื่อหาข้อเท็จจริง แบบวงกลม เพื่อพบความต่อเนื่องของความสัมพันธ์ต่อกัน แบบเปิด เพื่อมี อิสระในการตอบ เป็นต้น การทำให้ตรงประเด็น การรับฟังและตอบสนองได้ตรงประเด็น การทำให้กระจ่าง ซึ่ง ความสัมพันธ์ควรเป็นแบบพึ่งพากัน ต่อเติมกันให้เต็มด้วยความรู้สึกชัดเจนต่อการแสดงออก วิธีจัดการกับความรู้สึก เพื่อช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย จัดความขัดแย้งภายใน เน้นเข้าใจกันโดยไม่ตัดสินกัน และพุ่งเป้าไปที่ความรู้สึก เพื่อดึงแรงจูงใจไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้ การมองปัญหาในแง่บวกใหม่ เปิดมุมมองปัญหาในแง่บวกใหม่ อารมณ์และ ความรู้สึกใหม่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์แก่ชีวิตต่อกัน การสร้างความเข้มข้นทางอารมณ์ เพื่อให้เกิดการแทรกแซงที่เหมาะสม ได้แก่ การใช้คำอุปมาหรือคำเปรียบเทียบให้เห็นภาพพจน์ที่ดี ใช้ภาษาเหมาะสมกับความเข้าใจ การคงอยู่ในประเด็นปัญหา จนก้าวข้ามได้ การท้าทาย ใช้วิธีกระตุ้นให้มองเห็นปลายทางการแก้ไขประเด็นที่เกิดขึ้นได้ดีมากขึ้น การทำให้เกิด ปฏิสัมพันธ์ในชั่วโมงการให้คำปรึกษา การสร้างขอบเขตเพื่อช่วยให้แยกแยะระยะความใกล้ชิดอย่างเหมาะสม การให้ คำแนะนำและการออกคำสั่งเพื่อให้ข้อมูลใหม่ที่เหมาะสม กระตุ้นให้ก้าวเดินหรือพัฒนาอย่างมีแนวทางชัดเจน และการ มอบหมายการบ้าน การเปลี่ยนแปลงได้เมื่อจำเป็นต้องมีประสบการณ์ใหม่ มีความต่อเนื่องและเข้าใจได้ด้วยวิธีการ มอบหมายให้ทำบางอย่างเพื่อให้เกิดท่าทีที่ดีขึ้นทั้งมุมมองและความรู้สึกจนมีความเชื่อมั่น อีกทั้งการควบคุมความ รุนแรงที่ชัดเจน (อูมาพร ตรังคสมบัติ, 2554)

โปรแกรมการอบรม Two Become One เป็นบทเรียนที่สามารถส่งเสริมผู้ให้การศึกษาของคริสตจักรได้ เพิ่มพูนความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนได้ และช่วยพัฒนาวิธีการให้คำปรึกษาที่ก่อให้เกิด มีการตระหนักถึงหลักคำสอนที่สอดคล้องตามพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นแนวทางที่เหมาะสมแก่ผู้เชื่อหรือสมาชิกใน คริสตจักร นอกจากนั้นเป็นการช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาหรือพื้นเทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปปฏิบัติการให้คำปรึกษา ก่อนการสมรสและสามารถวางแผนพันธกิจของคริสตจักรที่จะช่วยผู้เชื่อเตรียมตัวเตรียมใจและเตรียมพร้อมสู่การสร้าง ครอบครัวร่วมกันอย่างเป็นหนึ่งเดียวกัน สร้างความกลมเกลียว กลมกลืน สมดุล ชีวิตที่ยืนยาวและมีความสุขร่วมกัน อย่างดีงาม ผู้ให้คำปรึกษามีทักษะมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งความมั่นใจในแนวทาง วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน และ ทิศทางการให้คำปรึกษา เพื่อตรวจสอบคูสมรสอย่างตรงไปตรงมาต่อข้อเท็จจริงและสนับสนุนคูสมรสสำรวจตนเองในแต่ ละด้านก่อนการทำตามบทบาบาทหรือหน้าที่อันสำคัญที่จะร่วมกันสร้างคือครอบครัว อีกทั้งเป็นบทเรียนที่ช่วยให้คูสมรส ตระหนักอย่างชัดเจนว่า พระเจ้าทรงเป็นผู้เชื่อมโยงและนำพาให้มีครอบครัวที่อบอุ่นและมีความสุขได้

โปรแกรม Two Become One ช่วยให้พัฒนาทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนให้สูงขึ้นได้ เนื่องด้วยการแนะนำเรื่องการวางแผนเตรียมตัวเพื่อสร้างครอบครัวควรเตรียมพร้อมก่อนการสมรสในหลายด้าน เพราะจะนำไปสู่ชีวิตคู่ที่ราบรื่นและเกิดการแก้ไขปัญหามากที่สุด ทักษะให้คำปรึกษาหรือแนะแนวช่วยให้เกิดการประเมินความรู้ เจตคติ พฤติกรรมเสี่ยง และการปรับตัวในชีวิตร่วมกัน คู่สมรสควรมีการตรวจสอบสุขภาพและการรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญก่อน เช่น การเริ่มต้นชีวิตคู่ เพศ โรคภัยที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมเพื่อการป้องกัน การวางแผนครอบครัว การเรียนรู้กฎหมายชีวิตสมรส และบทบาทของแต่ละคนในครอบครัว ทั้งความสัมพันธ์ สังคม สภาพเศรษฐกิจและอาชีพการงานที่เหมาะสมกับคู่ชีวิต เป็นต้น (มนัส รามเกียรติศักดิ์ และสุรศักดิ์ อังสุวัฒนา, 2563) และหากคู่สมรสได้รับการปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญก่อนการสมรสจะส่งผลให้ความรู้สูงมากขึ้นได้ ดังที่พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับชีวิตการสมรสสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการอบรมมาก่อน หรือคู่สมรสเหล่านี้จะมีทัศนคติต่อการสมรส ความยืดหยุ่นและความคาดหวังที่เหมาะสมเมื่อผ่านการอบรมจากผู้ให้คำปรึกษาก่อนการสมรส (Quijano, 1986) ขณะเดียวกันคู่สมรสที่ผ่านการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญมักใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้เป็นระยะเวลานานกว่า โดยมีลักษณะ ได้แก่ ความมุ่งมั่นตลอดชีวิตในการสมรส ความรักดีต่อคู่สมรส ค่านิยมทางศีลธรรมที่แข็งแกร่ง การเคารพคู่สมรสในฐานะเพื่อนที่ดีที่สุด ความมุ่งมั่นต่อความซื่อสัตย์ทางเพศต่อกัน ความปรารถนาที่จะเป็นพ่อแม่ที่ดี ความศรัทธาในพระเจ้าและความมุ่งมั่นทางจิตวิญญาณ ความปรารถนาที่จะยกย่องและสนับสนุนคู่สมรส ความเป็นเพื่อนที่ดีต่อคู่สมรส และความเต็มใจที่จะให้อภัยและได้รับการอภัยจากกันและกัน (Fenell, D. L. , 1993)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One ที่มีต่อความรู้และทักษะปฏิบัติการของผู้ให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนครั้งนี้ สามารถอธิบายได้ว่า การวางรากฐานครอบครัวที่เข้มแข็งควรตระหนักถึงเป้าหมายชีวิตที่มีความมั่นคง สมดุลและยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ของชีวิตคู่สมรส โดยบทเรียน Two Become One ได้ออกแบบบทเรียนเป็นองค์ความรู้แบบสหวิทยาการคือ ความเชื่อศรัทธาจากคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์เกี่ยวกับเรื่องครอบครัวที่มีพระเจ้าเป็นศูนย์กลางของความสัมพันธ์หรือเน้นคำสอนทางศาสนา แนวคิดชีวิตครอบครัวและสังคมในปัจจุบัน และหลักจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ซึ่งเน้นการสร้างความเข้าใจใหม่และเพิ่มทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาแก่ผู้ให้คำปรึกษา ที่จะสามารถให้การปรึกษาคู่สมรสก่อนการสมรสเกิดความเชื่อมั่นและมีแนวทางการใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุขตลอดชีวิต ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กระบวนการเสริมความรู้และทักษะของบทเรียน Two Become One

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนของกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One โดยรวมอยู่ในระดับมากและหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One โดยรวมความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนก่อนการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One โดยรวมอยู่ในระดับมาก และหลังการใช้โปรแกรมอบรม Two Become One โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการเปรียบเทียบผลค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้การให้คำปรึกษาก่อนการสมรสของตัวอย่างหลังการใช้โปรแกรม Two Become One สูงกว่าก่อนการทดลอง และผลค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะปฏิบัติการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนหลังการใช้โปรแกรม Two Become One สูงกว่าก่อนการทดลอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้ 1) ผู้นำคริสตจักรหรือผู้ให้คำปรึกษาเรื่องการสมรสแบบคริสเตียนควรมีการเชิญชวนหรือวางแผนพันธกิจการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแก่สมาชิก โดยนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาหรือปรับปรุงการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสของคริสตจักร และสมาชิกคริสตจักรควรมีการวางแผนเข้ารับการปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียน เพื่อช่วยให้มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ อย่างสมควร และ 2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการให้คำปรึกษาของผู้นำคริสตจักรที่เข้าร่วมโปรแกรมอบรม Two Become One เมื่อได้นำไปปฏิบัติการให้คำปรึกษาแก่คู่สมรสในคริสตจักร เพื่อช่วยให้เห็นถึงความต่อเนื่องของการให้คำปรึกษาแบบคริสเตียน และควรมีการติดตามผลของการให้คำปรึกษาก่อนการสมรสแบบคริสเตียนเกี่ยวกับความเข้มแข็ง ความมั่นคงและความสัมพันธ์ของครอบครัวที่เคยได้รับการให้คำปรึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2560). แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2562) ว่าด้วยการส่งเสริมการเกิดและการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ (พ.ศ. 2560 - 2562). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอนามัยการเจริญพันธุ์.
- คริสตจักรภาค 7. (2566). เอกสารการประชุมธรรมกิจ สมัยสามัญประจำปี 2022 วันที่ 15 - 17 มีนาคม 2023. ใน เอกสารอัดสำเนา. คริสตจักรภาค 7 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.
- ดวงมณี จงรักษ์. (2549). ทฤษฎีการให้การปรึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- จิรดา สุวัฒน์ศรี และคณะ. (2560). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความสุขในชีวิตสมรส . Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10(2), 2662-2676.
- พลสุข เศรษฐ์โสภณกุล. (2557). ชีวิตสมรสที่เป็นพร. เชียงใหม่: สภาคริสตจักรในประเทศไทย.
- มนัส งามเกียรติศักดิ์ และสุรศักดิ์ อังสุวัฒนา. (2563). แนวทางการจัดบริการเตรียมความพร้อมก่อนสมรสและก่อนตั้งครรภ์. . กรุงเทพมหานคร: สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์.
- เมตตา ไชยเชษฐ. (2563). การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของผู้ให้คำปรึกษาโดยใช้กระบวนการสะท้อนคิดในรายวิชาการสื่อสาร การสอนและการให้คำปรึกษาทางสุขภาพ. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า, 3(2), 190-206.
- ศิริรัตน์ ปัญจกุลวงศ์. (2565). ผลของการสอนโดยใช้โมเดลการสร้างโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักศึกษาวิชาเอกการประถมศึกษา. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 7(12), 41-54.
- สดใส คัมทรัพย์อนันต์. (2554). คู่มือครอบครัวบำบัด สำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านครอบครัวและเด็ก. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สภาคริสตจักรในประเทศไทย. (2557). คู่มือศาสนพิธี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุริยบรรณ.
- สมาคมพระคริสตธรรมไทย. (2554). พระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับมาตรฐาน 2011. กรุงเทพมหานคร: สมาคมพระคริสตธรรมไทย.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2566). ระบบสถิติทางการทะเบียน. เรียกใช้เมื่อ 24 มีนาคม 2566 จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMenu/newStat/home.php>
- สุขสรณ์ ศรีวรรณ. (2565). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส กรณีแยกกันอยู่ก่อนการหย่า. ใน วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สมัทนา สีนสวัสดิ์ และพนมพร พุ่มจันทร์. (2557). ครอบครัว: การจัดการความขัดแย้งของคู่สมรสเพื่อการครองรักอย่างยั่งยืน. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 40(2), 184-195.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2545). จิตวิทยาชีวิตคู่และการบำบัดคู่สมรส. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2554). จิตบำบัดและการให้คำปรึกษาครอบครัว. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.
- Armstrong B. (2015). Premarital Counseling Questions Your Counselor Should Ask. Retrieved October 10, 2022, from <https://bellevuechristiancounseling.com/articles/12-%C2%BD-premarital-counseling-questions-your-counselor-should-ask>
- Busby, D. M. et al. (2001). RELATE: Relationship evaluation of the individual, family, cultural, and couple contexts. Family Relations: An Interdisciplinary . Journal of Applied Family Studies, 50(4), 308-316.
- Fawcett et al. (2010). Do premarital education program really work? A meta-analytic study. Family Relations Interdisciplinary. Journal of Applied Family Science, 59(3), 232-239.
- Fenell, D. L.(1993).Characteristics of long-term first marriages. Journal of Mental Health Counseling, 15(4), 446-460.
- Hanson & Boyd.(1996). Family health care nursing: theory practice and research. Philadelphia: F.A. Davis.
- Markman, H. J., & Rhoades, G. K. (2012). Relationship education research: Current status and future directions. Journal of Marital and Family Therapy, 38(1), 169-200.
- Murray, C. E. (2006). Which Topics are Important to Address in Pre-marital Counseling? A Survey of Clergy. The Journal of Pastoral Care & Counseling, 60(1-2), 69-81.
- Murray, C. E., & Murray, T. L. (2004). Solution-focused premarital counseling: Helping couples build a vision for their marriage. Journal of Marital and Family Therapy, 30(3), 349-358.
- Quijano. (1986). The pre-marriage counseling program: effectively meeting its objectives. Initiatives Popul, 8(3), 23-30.
- Russell, M. N. et al. (1992). Marriage preparation: Factors associated with consumer satisfaction. Family Relations, 41(4), 446-451.
- Schwartz, M. A. & Scott, B. M. (2011). Marriages and Families: Diversity and Change (8th ed.). New York: Pearson.